

A 25

ΘΕΣΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΔΙΑΚΗΡΥΞΗΣ ΤΟΥ ΠΑ.ΣΟ.Κ.

Στην κατεύθυνση μιας πολιτικής υπερβατικής ανατροπής της μείζονος κρίσης της αντιπροσωπευτικής δημοκρατίας.

Εισαγωγή

Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. θα καταστεί συνεκτικός, φερέγγυος και ελκυστικός θετικής ψήφου συμφωνίας και όχι ψήφου διαμαρτυρίας σχηματισμός εφόσον και στο επίπεδο των θεσμών της αντιπροσωπευτικής δημοκρατίας καταθέσει οραματική πρόταση ανοικτών οριζόντων.

Είναι σαφές ότι ανήκει στο ΠΑ.ΣΟ.Κ., ως επερχόμενη δυναμική δημοκρατικής και κοινωνικής ανατροπής, η μεγίστη ευθύνη της ακύρωσης και αναίρεσης της κρίσης ηθικής και αξιοπιστίας που διαπερνά σήμερα τον πολιτικό λόγο και το πολιτικό έργο.

Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. οφείλει να καταδείξει και να αποδείξει ενώπιον της κοινής γνώμης ότι ο μηδενιστικής νοοτροπίας πολιτικός λόγος και ο κριτικός δήθεν λογιολατρισμός δεν μπορούν να αναφέρονται σε αυτό.

Σημειώνεται ότι η παρούσα προσπάθεια ολοκληρωμένης κατά το δυνατόν θεσμικής πρότασης κινείται υπό το ενδεχόμενο συνταγματικής στασιμότητας και όχι υπό το ενδεχόμενο συνταγματικού αναθεωρητικού διαβήματος, οπότε οι ουσιαστικές, πολιτικές, νομικές και διαδικαστικές δυνατότητες παρουσιάζονται ευρύτερες.

Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. πρέπει εγκαίρως να προετοιμάσει τις θέσεις του και υπό την ισχύ της δεύτερης εκδοχής.

ΓΕΝΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΟ ΠΟΛΙΤΕΥΜΑ

Η πρόσφατη παρουσία του έμπωτου μονάρχη στην ελληνική επικράτεια, ενταγμένη σε συγκεκριμένο σχέδιο πολιτικής τακτικής και στρατηγικής και υπό τη συνδρομή παραγόντων του πολιτικού, κοινωνικού και οικονομικού βίου, υποχρεώνει το ΠΑ.ΣΟ.Κ. να διακηρύξει ότι ο θεμελιώδης συνταγματικός χαρακτήρας του πολιτεύματος ως προεδρευομένης κοινοβουλευτικής δημοκρατίας είναι αδιαπραγμάτευτος και ότι το ΠΑ.ΣΟ.Κ. απέναντι σε κάθε απόπειρα νόθευσης ή ανατροπής του θα καλέσει το λαό σε εφαρμογή του ακροτελεύτιου άρθρου 120 του Συντάγματος. Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. δεσμεύεται να επιλύσει σύμφωνα με το γράμμα και το πνεύμα του πολιτεύματος κάθε σχετική με τον έμπωτο μονάρχη και την οικογένειά του εκκρεμότητα.

ΓΕΝΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΗΝ ΙΣΟΤΗΤΑ

Οι διακρίσεις λόγω φυλής, εθνικότητας, φύλου, θρησκείας, ηλικίας, σεξουαλικών προτιμήσεων, διανοητικών και φυσικών αναπηριών δεν έχουν θέση στην ελληνική κοινωνία.

Όλοι έχουν ίσες ευκαιρίες στην εργασία, στη μόρφωση, στην υγεία, στην περίθαλψη, στην ψυχαγωγία, στην κοινωνική πρόοδο και στην προσφορά προς την πατρίδα.

- α) Η Βουλή ως θεσμικό αντίβαρο απέναντι στη συγκεντρωμένη και συγκεντρωτική πρωθυπουργοκεντρική εξουσία.
 - α1) Οφείλουμε να τονίσουμε το άτοπο της επιστροφής στην προεδροκεντρική παρέμβαση του 1975 αλλά και τον άρρηκτο δεσμό ισχυρών προεδρικών αναφορών και αυτοδύναμων κυβερνητικών μονοκρατορικών σχημάτων.

α2) Νέος Κανονισμός της Βουλής σε σύγχρονες κατευθύνσεις επανακαθορίζει τις σχέσεις Εκτελεστικής και Νομοθετικής Εξουσίας.

Η Ελληνική Βουλή αποκτά τον αυτόνομο ρόλο της, όπως με σαφήνεια τον περιγράφει το Σύνταγμα.

Ο Βουλευτής παύει να είναι κομπάρσος χειροκροτητικών διαδικασιών, παράλληλων μονολόγων και ατελέσφορου ελέγχου.

Επικαιροποιείται ο κοινοβουλευτικός διάλογος με την παρουσία του Πρωθυπουργού και του συνόλου των μελών της Κυβέρνησης.

Κατοχυρώνονται απόλυτα δικαιώματα της αντιπολιτευόμενης μειοψηφίας κυρίως στο χώρο του κοινοβουλευτικού ελέγχου και των εξεταστικών επιτροπών.

Ουδέποτε η εσωκομματική "πειθαρχία" επιβάλλεται στη συνείδηση του Βουλευτή κατά την άσκηση των καθηκόντων του. Το σχετικό γράμμα του Συντάγματος καθίσταται πραγματικότητα.

Στόχος αμετακίνητος η αναβάθμιση του κύρους και της αξιοπιστίας του Κοινοβουλίου, ώστε να καταστεί ο πραγματικός χώρος λήψης των πολιτικών αποφάσεων αλλά και συγκρότησης των συναινέσεων για ορισμένα μεγάλα θέματα.

β) Κυβέρνηση: Ριζοσπαστικές μεταρρυθμιστικές προτάσεις της παρούσας νομοθεσίας για την αποκατάσταση της δημοκρατικής και συλλογικής δομής και λειτουργίας του Υπουργικού Συμβουλίου και/δορυφορικών του κυβερνητικών οργάνων.

Ολιγομελές και διαρκούς παρουσίας Υπουργικό Συμβούλιο.

γ) Κομματικοί θεσμοί σε παρακμή

Δημοκρατία σύγχρονη χωρίς πολιτικά κόμματα δεν είναι νοητή. Όπως γράφει και ο Δημήτρης Τσάτσος "η σκέψη πώς η απάντηση στην κρίση είναι το τέλος της εποχής των πολιτικών κομμάτων αποτελεί ή πολιτική αφέλεια (κοινώς αγραμματοσύνη), ή ιστορική παραφροσύνη ή αρχή σκόπιμης αποδυνάμωσης της Δημοκρατίας".

Η όποια παρακμή και κρίση του κομματικού φαινομένου πρέπει να αποτελέσει αφορμή και αφετηρία στήριξης του κομματικού θεσμού. Στήριξης καθολικότερου χαρακτήρα ως έργου όχι μόνον των ίδιων των κομμάτων και των πολιτικών αλλά και των εκπροσώπων του Τύπου, της επιστήμης και των κοινωνικών φορέων.

γ1) Τα πρόσωπα ως πηγή της θεσμικής αναξιοπιστίας των κομμάτων - πολιτικός επαγγελματισμός - ο σχετικός μηδενισμός των δυνατοτήτων πελατειακής πολιτικής.

Καθιέρωση της αρχής της εναλλαγής - χρονικού ορίζοντα για δύο ή τρεις θητείες με συγκεκριμένες εξαιρέσεις - στο βουλευτικό αξίωμα και στις θέσεις των οργάνων του κόμματος, της τοπικής αυτοδιοίκησης και του συνδικαλισμού.

Είναι εσφαλμένη η αντίληψη ότι ο υποκείμενος στην αρχή της εναλλαγής αποστρατεύεται πολιτικά. Αντιθέτως παρέχει τις υπηρεσίες του κατά το δυνατόν από άλλες θέσεις και μπορεί να επανέλθει στη διεκδίκηση των ίδιων αξιωμάτων.

Το επίχειρημα ότι η εναλλαγή πρέπει να εναπόκειται στον εκάστοτε εκλογέα ή εκλέκτορα δεν φαίνεται αρκούντως πειστικό και τούτο γιατί ο κατέχων το αξίωμα, και μάλιστα για πολλα-

πλές θητείες, δημιουργεί αντικειμενικά ένα κύκλωμα σχέσεων και καταστάσεων, το οποίο του παρέχει σαφές προβάδισμα έναντι του διεκδικούντος για πρώτη φορά τη σχετική θέση.

Βεβαίως εφόσον πιστεύουμε πώς η αρχή της εναλλαγής λειτουργεί παραπληρωματικά ως προς την αρχή της ανανέωσης, λογικής προϋπόθεσης για την αναίρεση του πολιτικού επαγγελματισμού και των δυνατοτήτων πελατειακής πολιτικής.

Ο διοριζόμενος ως Υπουργός ή Υφυπουργός Βουλευτής δεν θα μπορεί να είναι υποψήφιος στην ίδια εκλογική περιφέρεια κατά τις πρώτες μετά το διορισμό του βουλευτικές εκλογές.

γ2) Η καθυπόταξη λειτουργικά ξένων προς την κομματική ποιότητα χώρων ή η υπέρβαση της λειτουργικής αποστολής των πολιτικών κομμάτων ως νόθευση της λειτουργίας των θεσμών και της θεμελιώδους αρχής της διάκρισης των λειτουργιών.

Θα πρέπει να διακηρύξουμε ότι το ΠΑ.ΣΟ.Κ. θα απελευθερώσει από τον ασφυκτικό κομματικό εναγκαλισμό την Τοπική Αυτοδιοίκηση, το Συνδικαλισμό, την Παιδεία, τις Τέχνες και τον Πολιτισμό.

Μόνο υπό καθεστώς πλήρους αυτονομίας έχουν ελπίδες οι εν λόγω χώροι να επαναποκτήσουν στο λαό την ηθική ακτινοβολία τους και την αξιοπιστία τους.

Καθιερώνεται ασυμβίβαστο μεταξύ των αξιωμάτων στην τοπική αυτοδιοίκηση και στο συνδικαλισμό κάθε βαθμού και της κατοχής θέσης, σε κομματικό όργανο.

Τα ανωτέρω δεν σημαίνουν εισήγηση για αναβίωση του "υπερκομματικού" κράτους και της "ουδέτερης εξουσίας".

γ3) Η σχέση κομμάτων, κυβέρνησης και δημόσιας διοίκησης.

Άμεση νομοθέτηση πανελλήνιου συστήματος κοινής αποδοχής για αδιάβλητες προσλήψεις στη δημόσια διοίκηση και στον ευρύτερο δημόσιο τομέα χωρίς εξαιρέσεις οποιασδήποτε εργασιακής σχέσης.

γ4) Η σχέση κομμάτων και οικονομικής εξουσίας.

Οι σχέσεις διαφθοράς κομμάτων-χρηματοδοτών πρέπει να μετουσιωθούν σε σχέσεις διαφάνειας.

Διεύρυνση της χρηματοδότησης των πολιτικών κομμάτων από τον κρατικό προϋπολογισμό.

Καταγραφή από όλα τα κόμματα των στοιχείων των δωρητών, ανεξαρτήτως ποσού δωρεάς, σε συνδυασμό με έκπτωση από το φορολογητέο εισόδημα των δωρητών των σχετικών ποσών, ως κίνητρο καταγραφής των χρηματοδοτών.

Καθορισμός ανώτατου ορίου προεκλογικών δαπανών για κάθε υποψήφιο κατά εκλογική περιφέρεια. Υπέρβαση του ποσού είναι δυνατόν να οδηγεί και σε έκπτωση από το αξίωμα.

Τήρηση αναλυτικών βιβλίων εκ μέρους των κομμάτων καταγραφής κάθε οικονομικής συναλλαγής σε συνδυασμό με τη συγκρότηση ελεγκτικού οργάνου ως ανεξάρτητης διοικητικής αρχής.

Οι σχέσεις των κυβερνητικών και κομματικών στελεχών με τους προσωπικούς φορείς της οικονομικής εξουσίας πρέπει να είναι σχέσεις προγραμματικών συμφωνιών για την οικονομία και την ανάπτυξη και όχι σχέσεις φιλίας ή κοινωνικές σχέσεις.

γ5) Η σχέση κομμάτων και Μέσων Επικοινωνίας.

Κόμματα και υπεύθυνοι των Μέσων Επικοινωνίας του έντυπου

και ηλεκτρονικού τύπου καταρτίζουν δεσμευτικό καταστατικό χάρτη δεοντολογίας για τις σχέσεις των δύο αυτών φορέων.

γ6) Αποτελεσματική λειτουργία δημοκρατικών διαδικασιών στο εσωτερικό των κομμάτων.

Η εσωκομματική δημοκρατία δεν είναι εσωτερική υπόθεση των κομμάτων αλλά όρος λειτουργίας του πολιτεύματος και όρος κοινωνικής κριτικής και στάσης απέναντι στα κόμματα.

δ) Η κοινωνική δυναμική ως αναγκαία συμπλήρωση του θεσμικού πλαισίου για τον εκσυγχρονισμό του πολιτικού βίου.

Τα κοινωνικά κινήματα, ως αυτόνομες πρωτοβουλίες στο πλαίσιο της κοινωνίας των πολιτών, πρέπει να αποκτήσουν νομοθετικές και πραγματικές δυνατότητες προσδιορισμού της λήψης αποφάσεων εκ μέρους των φορέων της πολιτικής εξουσίας, στην προοπτική μιας σχετικά άμεσης δημοκρατίας.

Ενεργοποίηση των συνταγματικών διατάξεων για τη διεξαγωγή εθνικών και νομοθετικών δημοψηφισμάτων.

Νομοθετική κατοχύρωση του τοπικού δημοψηφίσματος, ως άμεσης έκφρασης της τοπικής κοινωνίας σε κρίσιμα ζητήματα ειδικότερα οικολογικού και περιβαλλοντικού χαρακτήρα.

Κατοχύρωση με νόμο-πλαίσιο της υποχρέωσης προηγούμενης γνώμης του συναφούς κοινωνικού φορέα για την άσκηση εκμέρους της Κυβέρνησης οποιασδήποτε νομοθετικής ή άλλης πρωτοβουλίας ή για τη λήψη κάθε κυβερνητικής απόφασης.

ε) Πλήρης εκδημοκρατισμός των οργανωτικών δομών της Δικαιοσύνης (κώδικες δικαστηρίων).

Γνωμοδοτικό όργανο επιλογής της δικαστικής ηγεσίας.

Θεσμική ενίσχυση της προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτητησίας του δικαστή.

Ακύρωση της αυθαιρεσίας του επιθεωρητή και του προϊσταμένου.

Αυστηρή τήρηση της επετηρίδας στις προαγωγές - μοριοποίηση των μεταθέσεων.

Παρέμβαση στη μονοκρατορία του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου.

ΚΩΣΤΑΣ Α. ΖΩΡΑΣ

Διηγόρος-Διδάκτωρ Νομικής

Γραμματέας Τομεακής Επιτροπής ΑΕΙ/ΤΕΙ

Μέλος του Εθνικού Συμβουλίου του ΠΑ.ΣΟ.Κ.